

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Біолого-технологічний
Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва
та кінології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Експертиза собак

(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «**Кінологія**»

за спеціальністю 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник: Людмила БУЛА, к.с.-г.н., доцент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології	протокол від <u>09.06.2025р</u> № <u>16</u>
	В.о.завідувача кафедри Олександр КИСИЛЬОВ

Погоджено:

Гарант освітньої програми Людмила БУЛА
(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Вікторія ВЕЧОРКА
(підпис)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

Віктор Ошара
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
Ірина Левченко
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Нарія Баранік
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 04.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
.				

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Експертиза собак							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний/Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	-							
5.	ОК може бути запропонований для (для вибіркового ОК)	ОП Кінологія							
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр, 11 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		22	6	22	8	-	-	106	136
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Була Людмила Валер'янівна							
11.1	Контактна інформація	Доцент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології, кабінет 320 головного корпусу ел. адреса: bula.snau@gmail.com консультації: щопонеділка 13 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ .							
12	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна Експертиза собак сприяє підготовці фахівців, здатних проводити експертизу собак за екстер'єром та робочими якостями відповідно міжнародних стандартів, застосовуючи як українську, так і англійську термінологію; розробляти та впроваджувати заходи селекційно-плеємної роботи у кінологічних організаціях. Основні теми, які підлягають вивченню: принципи і методи оцінки екстер'єру собак; породи собак і техніка їх експертизи; правила організації виставок національного та міжнародного рівня; кінологічна термінологія (англійською мовою), яка використовується при експертизі собак; експертиза робочих якостей собак. В результаті вивчення дисципліни студент буде здатен планувати та організовувати виставки та інші заходи селекційно-плеємної роботи у кінологічних організаціях, проводити експертизу собак за екстер'єром на виставках та плеємних оглядах, визначати робочі якості собак.							
13	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок щодо організації виставок та випробувань собак; набуття досвіду експертизи собак на різних кінологічних селекційних заходах; вивчення стандартів порід собак і особливостей їх експертизи; засвоєння спеціальної англійської термінології, яка застосовується для характеристики екстер'єру та поведінкових реакцій собак різних порід. Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, що реалізується через дисциплінарні результати навчання, зокрема формування навичок							

		проведення експертизи собак, застосовування знання стандарту для оцінки собак певних порід, здатність організовувати селекційні зоотехнічні заходи, а саме, виставки, племінні огляди та випробування собак; вивчення спеціальної англійської термінології, яка застосовується при експертизі собак.
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК1 Методологія та організація наукових досліджень із застосуванням іноземної мови за професійним спрямуванням, ОК6 Біологія, утримання, годівля та профілактика захворювань собак, ОК7 Племінні ресурси, селекція та відтворення собак, ОК8 Теорія дресури та спеціальне собаківництво, ОК9 Дослідницька практика. Освітній компонент є основою для ОК10 Атестаційний іспит. Кваліфікаційна робота...
15	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної етики http://docs.snau.edu.ua/documents/normatyvni-documenty/e.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності (ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту»): - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з університету; - позбавлення академічної стипендії; - позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
16	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4579
17	Ключові слова	Експертиза собак, оцінка екстер'єру, експерт, породи собак, виставки собак, оцінка робочих якостей.

1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
ДРН 1. Зробити опис екстер'єру собаки з застосуванням фахової термінології.			Індивідуальне завдання
ДРН 2. Проводити експертизу собак, використовуючи різні методи оцінки екстер'єру.			Індивідуальне завдання, індивідуальна робота з дисципліни
ДРН 3. Застосовувати англійську термінологію для оцінки екстер'єру собаки та спілкуватися англійською мовою за професійним спрямуванням			Індивідуальне завдання
ДРН 4. Застосовувати знання стандарту та особливостей експертизи породних груп собак згідно класифікації МКФ для оцінки собак певних порід.			Індивідуальне завдання, індивідуальна робота з дисципліни
ДРН 5. Організовувати виставки різного рівня та плеєнні огляди собак.			Індивідуальне завдання, індивідуальна робота
ДРН 6. Тестувати собак за показниками вищої нервової діяльності і робочих якостей та робити відповідні висновки			Індивідуальне завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Принципи і методи оцінки екстер'єру собак. 1. Вступ. 2. Екстер'єр і конституція собак. Термінологія, яка використовується при описування екстер'єру собак. 3. Принципи і методи оцінки екстер'єру собак. 4. Методологія, техніка і етика експертизи собак.	10	2	6	2	-	-	26	38	1, 2, 3, 15, 17, 19, 24, 25, 26, електронні ресурси

Тема 2. Кінологічна термінологія. 1. Кінологічна термінологія англійською мовою, яка застосовується для опису екстер'єру собаки. 2. Кінологічна термінологія англійською мовою, яка застосовується для характеристики робочих якостей собак.	2	-	2	2	-	-	40	42	13, 14, 15, 24, електронні ресурси
Тема 3. Породи собак і техніка їх експертизи на виставках. 1. Класифікація порід собак. 2. Поняття стандарту породи. 3. Походження, основне використання, стандарт та особливості експертизи породних груп собак згідно класифікації МКФ.	6	2	6	2	-	-	24	32	2, 3, 15, 16, 17, 18, 26, 27, електронні ресурси
Тема 4. Організація і правила проведення виставок собак. 1. Виставки собак як зоотехнічні заходи. 2. Основні положення організації виставок. 3. Правила оформлення виставочних документів. 4. Положення МКФ про суддів виставок собак	2	1	4	1	-	-	10	14	3, 15, 21, 22, 23, електронні ресурси
Тема 5. Експертиза робочих якостей собак. 1. Вимоги до рівня дресирування собак (випробування собак). 2. Випробування та змагання собак. 3. Методи оцінки зовнішніх ознак нервової діяльності собак. 4. Техніка роботи експертів при експертизі випробувань і змагань собак.	2	1	4	1	-	-	6	10	3, 15, 16, 20, 23, електронні ресурси
Всього	22	6	22	8	-	-	106	136	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел,	10

	на розпліднику СНАУ, стажування на виставці собак		виконання індивідуального завдання	
ДРН 2	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ, стажування на виставці собак	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання, виконання індивідуальної роботи	16
ДРН 3	Лекція, аудіо матеріали, лабораторно-практична робота	4	Опрацювання конспекту, літературних джерел, тестів-тренінгів	40
ДРН 4	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, стажування на виставці собак.	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуальної роботи.	24
ДРН 5	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з виставковою документацією, стажування на виставці собак	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	10
ДРН 6	Лекція, відео, лабораторно-практична робота, заняття на дресирувальному майданчику СНАУ, стажування на змаганнях собак	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	6

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання за темою 1	30 балів / 30%	3 семестр, 5 тиждень
2.	Індивідуальне завдання за темою 2	20 балів / 20%	3 семестр, 7 тиждень
3.	Індивідуальне завдання за темами 3-5	20 балів / 20%	3 семестр, 11 тиждень
4.	Індивідуальна робота з дисципліни	30 балів / 30%	3 семестр, 11 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<18 балів	18-22 балів	22-27 балів	27-30 балів
Індивідуальне завдання за темою 1	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі описи відсутні,	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано відмінне бачення загального

		неповний перечень недоліків екстер'єру		екстер'єру, критичне мислення відповідно оцінки недоліків екстер'єру собаки
Індивідуальне завдання за темою 2	<12 балів	12-15 балів	15-17 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі відповіді відсутні	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано відмінне знання англійської кінологічної термінології
Індивідуальне завдання за темами 3-5	<12 балів	12-15 балів	15-18 балів	18-20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі описи відсутні, неповний звіт експертизи породи у ринзі	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано відмінне бачення стандарту породи, критичне мислення відповідно оцінки недоліків екстер'єру собаки
Індивідуальна робота з дисципліни	<18 балів	18-22 балів	23-27 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано достатнє володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі та здатність до критичної оцінки джерел інформації відповідно особливостей експертизи певної породи собак
Всього	0-59 балів	60-74 бали	75-89 балів	90-100 балів

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання індивідуального завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання

4.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальною роботою протягом занять	Протягом семестру
----	---	-------------------

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Біологія собаки. Навчальний посібник / О.В.Іванова, М.І.Гиль, Литвиненко Т.В. та ін. / під ред. О.Л.Трофименка. – Миколаїв, 2010. с. 351.
https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3500/3/Біологія%20собаки_посібник_1.pdf
2. Розведення сільськогосподарських тварин/ М.З.Басовський, В.П.Буркат, Д.Т.Вінничук та ін.; за редакцією М.З.Басовського. Біла Церква, 2001.- 152 с.
https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/4160/1/Rozvedennia_s.-h._tv.pdf
3. Трофименко О.Л. Біотехнія собаки: посіб. Для вищ.навч.закл. / О.Л.Трофименко, Ф.Й. Поліщук, П.П.Лещинський. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2010. – 244 с.

6.1.2. Електронні ресурси

4. <http://uku.com.ua/>
5. <http://www.fci.be/en/>
6. <http://www.doggenetics.co.uk/>
7. <https://championuku.wixsite.com/showksu>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=C-4PYm3fF4I>
9. <https://grumer.com.ua/strizhka-sobak/tipy-shersti.html>
10. http://uku.com.ua/kinolog_kursy/index.html
11. <https://pesyk.kiev.ua/zabarvlennya-korgi-vibirayemo-najkrasivishij/>
12. http://uku.com.ua/vebinar/work/okr_porody.pdf
13. <https://www.dogjudging.com/wp-content/uploads/2014/08/Canine-Terminology.pdf>
14. <https://www.thekennelclub.org.uk/breed-standards/the-kennel-club-glossary-of-canine-terms/>

6.1.3. Методичне забезпечення

15. Курс лекцій та лабораторно-практичних занять з дисципліни «Експертиза собак»
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4579>

6.2. Додаткові джерела

16. Букатевич Ю.В. Мисливське собаківництво. К.: Урожай,1993. - 175 с.
17. Була Л.В., Свисенко С.В. Особливості оцінки показників екстер'єру собак на всепорідних та монопорідних виставках Кінологічної Спілки України. Вісник Сумського національного аграрного університету, серія «Тваринництво». Суми, 2017. вип. №7 (33). С.43-48.
18. Енциклопедія. Собаки. Кристал Бук, 2021. - 160 с.
19. Мартишин Л.І., Мартишин І.В., Коваль І.І. Розведення сільськогосподарських тварин. Науково-методичний центр ВФПО, 2021. – 191 с.
<https://drive.google.com/file/d/12UX2IQBTrNicNPUAk6y1uyKeqrgPQ0wi/view>
20. Основи дресирування та випробування мисливських собак: навчальний посібник / Б.П. Коваленко, З.Г. Дмитрієва, О.Б. Шевченко. -Х.:РВВ ХДЗВА, 2019. –138 с.
21. Положення МКФ про експертів на виставках собак https://docs.google.com/document/d/1-n8z83v0px2q7_VuWT9NduoSOONh1EEfEXzAzgHg-_M/edit

22. Положення про міжнародні виставки рангу САСІВ у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» <https://docs.google.com/document/d/1-hcmg60x-cRl0Fwxaudsg8qPea4kx1iT-P9bFzKkmKQ/edit>

23. Положення про організацію заходів у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України»

https://docs.google.com/document/d/10C0lek_C7xyeruLTJr4CCUJ3KlsGHwLfvRcWkRBUxwI/edit

24. Chris Walkowicz. Dog Show Judging - The Good, The Bad, and The Ugly. Dogwise Ebooks. 2009. – 104 p.

25. Elliott, Rachel Page. The New Dogsteps: A Better Understanding of Dog Gait through Cineradiography (“moving X-rays”). New York: Howell Book House, 1983. – 127 p.

26. Judy Horton. A Detailed Guide To Judging The Boxer <http://www.worldwideboxer.com/index.html>

27. The Complete Dog Breed Book. Dorling Kindersley. Dorling Kindersley. 2020. – 352 p.

28. Наукові та науково-виробничі журнали:

- Club Dogs. Клубні собаки: ВГО «Кінологічна Спілка України».

- Мисливські собаки.

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.

2. Текстовий редактор Word.

3. Microsoft Office Power Point.

Рецензія на робочу програму (силабус) ВК «Експертиза собак»

Розроблено викладачем кафедри «ТВіПІТ та кінології»

(назва)

Л.В.Була

(ПІБ)

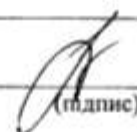
Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП «Кінологія»

(назва)

В.О.Опара

(ПІБ)

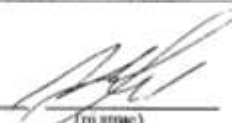

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) ТВіПІТ та кінології

(підпис)

(посада, ПІБ)

(підпис)

